

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus VIII. De absolute à censura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

absoluere à quibuscunque casibus, & censuris reser-
uatis. Imò aliqui dicunt quemlibet Sacerdotem id
posse, quamuis adsit Superior, vel proprius confessa-
rius quia Concilium videtur absolute potestatem il-
lam pro eo articulo concedere, & non tantum defi-
ciente confessario, cum dicat simpliciter, nullam ef-
feruationem in articulo mortis. Atque hoc val-
de probabile est, quamuis oppositum sit tutius, &
semper consulendum, nisi grauis causa obstet; quia
quando agitur de salute aeterna, certiora sunt eligen-
da. Vnde ne hac in re erretur.

Nota 9. simplicem Sacerdotem non debere absol-
uere constitutum in articulo mortis, nisi à censuris
quae impediunt susceptionem Sacramentorum, vel
Ecclesiasticam sepulturam, nimirum ab excommu-
nicatione, & interdicto personali. Debere etiam iu-
ramentum exigere a poenitente, sese presentandi
proprio superiori, quam primum id fieri poterit.
Quod si poenitens postea promissis stare negligat, in-
similem censuram reseruatae eo ipso incurrit: nisi
absolutionem à priori obtinuerit ab aliquo confessa-
rio, habente facultatem ab ea extra mortis articu-
lum absoluendi.

ARTICVLVS VIII.

De absolutione à censura.

QVIBVM est, quid requiratur in forma absolutio-
nis. *Respondeo* validam esse absolutionem à censu-
ris, datam illis verbis *Absoluo te.* Vnde si Sacer-
dos illis verbis intendat poenitentem absoluere à
censuris, & à peccatis confessis, id ad vtrumque suffi-
cit. Exprimi tamen solet censura à qua quis libera-
tur, & causa ob quam eam incurrit, hoc vel simili
modo: *Absoluo te ab excommunicatione, quam, ob
percussionem clericis, incurristi.* Imò hac expressio
necessaria est, quando poenitens plures eiusdem ra-
tionis

tionis censuras incurrit, & ab vna tantum absoluitur.

Nota ex communi sententia, posse summum Pontificem solis nutibus aliquem absoluere à censura; alios verò Prælatos inferiores non posse ab ea absoluere sine verbis aut scriptura.

Dubium est 2. an qui pluribus censuris ligatus est, possit valide absolui ab vna, etsi non absoluitur ab alia *Respondeo* affirmatiue. Censuræ enim non tolluntur per formam aliquam omnibus repugnantem, sicut quodlibet peccatum mortale tollitur per gratiam, quæ cum nullo peccato mortali, ex lege ordinaria coherere potest. Vnde etsi censura sint eiusdem rationis, v. c. plures excommunicationes, ob percussionem Clerici, incurræ, vna potest validè tolli sine alia.

Nota 1. pluribus Censuris irretitum, qui petit absolutionem ab vna, non absolui ab aliis, etsi absolues generalem absolutionem ei impendat Quia credibile est intentionem absoluentis limitari, iuxta petitionem absoluentis. Et hoc verum est, etiam si petens absolutionem ab vna determinatè, vellet absolui ab omnibus; quia verba absolutionis, etsi indefinita, non debent extendi iuxta petentis intentionem, cum ignota sit, sed iuxta verba illius. Si tamen petitio esset absoluta, & absolutio similiter, omnes censuræ ablatae essent, nisi ex intentione absoluentis forma esset limitata, ad aliquam specialem censuram.

Nota 2. ista præsertim in foro externo locum habere, quia etsi in Sacramento pœnitentiæ aliqua censura inculpabiliter prætermittatur, Sacerdos generalitè ab omnibus absolvens, in quantum potest, & pœnitens indiget, censetur habere intentionem omnes tollendi. Si tamen non intendat auferre nisi censuram in confessione declaratam, ea tantum tollitur. Quare optimum consilium est, vt pœnitens generalem absolutionem ab omnibus petat.

Nota

Nota 3. absolutionem generalem non esse extendendam ad censuram, à qua non potest Sacerdos, cui fit confessio, licite absoluerè, nisi præmissa satisfactione, etsi validè possit. Quia credendum non est, quod velit absolutionem extendi ad censuram, à qua tunc sine peccato mortali per se loquendo absoluerè nequit. Vnde si pœnitens eiusmodi censuræ in confessione non meminit, absolutio licet generalis, in eam non cadit.

Dubium est 3. an quando aliquis censura affectus est, propter iniuriam quam alteri intulit, vt absolutio valeat, præmittenda sit satisfactio. *Respondeo 1.* eum qui habet potestatem ordinariam absoluendi à censuris, posse validè absoluerè pœnitentem, antequam parti læsæ satisfecerit: quia talis absolutio nullo iure irritatur. Ita tamen absolvens graviter peccat, quia pœnitens obtenta absolutione à censura, parti læsæ satisfacere non curabit.

Respondeo 2. valere etiam, ex communi sententia, absolutionem non præmissa satisfactione ab eo datam, qui habet facultatem delegatam; absque limitatione, præmittendæ satisfactionis. Quia gerit vires Ordinarij qui sic validè absoluerè potest, & verba concessionis tantum valent, quantum sonant.

Respondeo 3. si concessio prædictam limitationem expressè contineat, non valere absolutionem datam antequam pœnitens satisfecerit. Vnde certum est, quando privilegium est concessum sub hac forma, *non possit absolui, nisi satisfecerit*, absolutionem datam ante satisfactionem, nullius esse valoris.

At quando datur sub illis verbis, *Concedo tibi facultatem absoluendi, satisfacta parte*, nonnulli putant hanc non esse clausulam irritantem, sed iis verbis moneri delegatum, quid præstare debeat, antequam absoluat. Alij tamen oppositum sentiunt; quia dare facultatem absoluendi satisfacta parte, perinde videtur ac dare illam facultatem, supposita satisfactione, & non aliter.

Nota 1. quando pœnitens aut simpliciter, aut moraliter, seu sine graui incommodo non potest satisfacere, & absolutio nimis esset differenda, delegatū posse eum absolueri, etsi in priuilegio cautum sit ne absoluat, nisi præmissa satisfactione. Quia verisimile non est delegantem velle, vt pœnitenti quantum est ex se legitime disposito, negetur absolutio à censura, defectu conditionis impossibilis.

Nota 2. debere tunc pœnitentem, antequam absoluat à censura, exhibere cautionem pignoratitiam, vel fideiussoriam, vel saltem, si alias non possit, iuratoriam; ita vt sub iuramento spondeat se satisfacturum, cum primum potuerit.

Nota 3 si omnibus accuratè iuxta regulas conscientie, perpeasis, dubium manet, an pœnitens teneatur satisfacere, non esse necesse vt satisfactio præcedat absolutionem, etsi facultas absoluendi non nisi sub illa conditione data sit. Ac multo minus si nulla sit pars læsa, cui satisfactio facienda sit, restitutione pecunie, vel aliorum bonorum.

Nota 4 excommunicatum donec satisfecerit, non esse liberum ab excommunicatione, eo ipso quod satisfecit, sed præterea indigere absolutione à tali censura. Si quis tamen sit interdictus, vel suspensus donec satisfecerit, posita satisfactione, tollitur interdictum, vel suspensio.

Dubium est 4 an dolus, vis, aut metus irriret absolutionem à censura. *Respondeo 1.* hanc absolutionem obtentam per dolum, circa causam finalem, nullius esse valoris: quia superior non nisi tali causa subsistente, intendit absolueri, vt si pœnitens falso dicat se parti satisfecisse valere autem si dolus versetur tantum circa causam impulsuam, sine qua scilicet data esset absolutio, et si non tam facile.

Respondeo 2. absolutionem à censura obtentam per vim, aut merum iniuriosum, cadentem in virum constantem, à iure irritari, nec immerito; quia sic disciplina Ecclesiastica cluditur, & enervatur: imò qui sic abso-

olutionem obtinet, in nouam excommunicationē irritam. Nec refert quod censura ex metu lata non sit irrita, si aliunde iusta sit, quod enim valeat, id non laedit disciplinam Ecclesiasticam, quin potius eam firmat, isto modo eam obtinendi sit iniuriosus.

Dubium est 5. an non tantum Ordinarius, sed etiam delegatus possit absoluere à censuris, extra confessionem. *Respondeo* posse, tum quando facultas absoluedi ei concessa est generalis, & absoluta; tum quando datur illi facultas absoluedi à censuris, in foro confessionem a: talis enim restrictio non significat, absolutionem non esse dandam nisi audita confessione, sed eam non profuturam in foro exteriori, nec impedireturam quin Superior possit in absolutum inquirere, eique iustam pœnam imponere.

Quod si detur illi facultas absoluedi à censuris, in foro Sacramentali, sic non poterit valdè reum absoluere, nisi audita confessione Sacramentali, vt in libellis fieri solet. Et idem dicendum videtur, si accipiat potestatem absoluedi in foro pœnitentiæ; quanquam non desint qui putent, eum tunc posse absoluere à censuris, extra confessionem, iniuncta salutaris pœnitentiæ.

Nota 1. absolutum à censura in foro Sacramentali, non egere noua absolutione in foro externo; posse autem constare de illa absolutione, ex attestatione confessarij, cum consensu pœnitentis facienda, si opus sit.

Nota 2. absolutum in foro interiori, posse se gerere tanquam absolutum, coram iis qui norunt eum fuisse absolutum, non autem coram aliis qui id ignorant, nisi etiam censuram ab eo incursum, ignorent.

(. . .)

CA.